

De onderzoekende leerling

De onderzoekende leerling, wie wil dat nu niet? We denken al snel dat dit te hoog gegrepen is voor jongeren die functioneren op het niveau van LVB. Xavier Moonen, bijzonder hoogleraar Kennisontwikkeling over Jeugdigen en Jongvolwassenen met Licht Verstandelijke Beperkingen en Gedragsproblemen aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam heeft het tegendeel bewezen en zal dat in samenwerking met ons opnieuw doen: hij zet jongeren in als mede-onderzoeker en dan bovendien als mede-onderzoeker van een vraag waar ze zelf voor willen gaan. Xavier haalt zo wetenschappelijke data op en de jongeren versterken al doende hun zelfvertrouwen en samenwerkingsvaardigheden. De rol als mede-onderzoeker zal ook iets doen in hun zelfregulatie van gedrag, een thema dat we de laatste tijd aan de basisaanpak hebben gekoppeld.

Na het uitwerken van de basisaanpak is het tijd voor de leerling zelf. De leerling dus als mede-onderzoeker in wetenschappelijk onderzoek. Onderzoeken die de doelgroep ten goede komen, maar ook het onderwijs aan deze jongeren.

Het gaat om thema's als:

- de morele ontwikkeling van jongeren functionerend op LVB-niveau;
- het taalniveau;
- het begrijpelijk maken van de politie-cautie voor deze jongeren
- het schrijven van een boek.

We willen de onderzoeken zo inrichten dat jongeren vaardigheden leren die 'weg te schrijven zijn' als leerdoelen binnen de leerlijnen die voor hen gelden en waar mogelijk de koppeling te maken met de fasen van zelfregulatie van gedrag (observatie-instrument ZO!). Daarnaast willen we al 'tussentijdse' resultaten beschikbaar maken voor leerkrachten. We willen de leerkrachten daarnaast ook betrekken bij het onderzoeksproces en hen handvatten bieden hoe zij met 'een onderzoekende leerling' om kunnen gaan. Zo kunnen ze leerlingen blijven uitdagen om hun situatie zelf ter hand te nemen en te onderzoeken. Dit zijn heel waardevolle skills voor jongeren om straks de wijde wereld mee in te gaan.

Door de jongeren op deze manier uit te dagen en onderzoeksvormen te gebruiken die bij hen passen dienen we meerdere doelen:

- Jongeren raken gemotiveerd, worden aangesproken op wat ze kunnen en ontwikkelen al doende vaardigheden;
- Jongeren zijn uit de schoolcontext, waardoor er bij hen als bij anderen rust kan komen.
- Leerlijnen zijn ermee gediend;
- Onderwijsprofessionals en inspectie zijn tevreden dat deze jongeren daadwerkelijk tot leren komen.
- Leerkrachten leren 'mee op' en kunnen 'de onderzoekende leerling' als methode verder brengen in de school en de andere leerlingen.
- Het is gewoon ook heel leuk voor leerlingen en leerkrachten om op deze manier met onderzoekers samen te werken.

Onderzoeksprojecten Xavier Moonen

Enkele interessante onderzoeksprojecten die zo ingekleurd kunnen worden dat jongeren als mede-onderzoeker ingezet worden en ook de school/leerkracht direct profiteert van het doen van onderzoek.

We zoeken scholen die willen deelnemen. Ben je geïnteresseerd en/of wil je onderzoeken wat de mogelijkheden zijn, meld je dan **voor 15 november** aan bij h.geitenbeek@lecso.nl. Er wordt dan contact met u opgenomen. Graag ook je telefoonnummer vermelden. Bij voorbaat dank.

Morele ontwikkeling

Uit literatuur weten we dat de morele ontwikkeling van jongeren met LVB als lager wordt geclassificeerd. Maar we denken ook dat deze bevinding deels te wijten is aan het talige karakter van de instrumenten die gemaakt zijn om het niveau van morele ontwikkeling te bepalen. Daarom willen we met andere instrumenten die minder sterk leunen op taal morele ontwikkeling meten.

Gaat om: jongeren van 12 jaar en ouder.

Uiteindelijk academisch resultaat: instrument(en) om meer valide het niveau morele ontwikkeling bij jongeren met LVB te bepalen.

Schrijfproject

In het voorjaar 2019 willen we graag met een school samenwerken in een boekenschrijfproject zie <https://www.youtube.com/watch?v=b9eOvOf01EQ> <https://www.youtube.com/watch?v=wHffmKZedU0>

We werken samen met de Engelse Keele universiteit. Een 8tal jongeren (met beperkingen) werkt een hele week, volgens een bepaalde methodiek, gezamenlijk aan een boek dat op de vrijdag publicatie klaar is een ISBNnummer krijgt en uitgegeven wordt.

Resultaat: een boek, empowerment, samenwerkingsvaardigheden, zelfvertrouwen etc.

Project Cautie

De cautie is de zin die de politie uitspreekt als ze iemand gaan verhoren. De standaard cautie wordt niet goed begrepen door jongeren met LVB van 12 jaar en ouder. Daarom hebben we een beter begrijpelijke versie gemaakt. Die versie moet verder gevalideerd worden. We kunnen dit bijvoorbeeld doen in een situatie waarin een echte politieagent aanwezig is.

Gaat om: jongeren van 12 jaar en ouder.

Resultaat: een cautie die ook door jongeren met (L)VB begrepen wordt zodat zij hun rechten kennen en kunnen gebruiken.

Niveau toets Taalniveau

Voor taalprojecten hebben we een eenvoudige taalniveautoets ontwikkeld (in de range A1, A2 en B1 van het internationale taalreferentiekader). We willen bij jongeren van 12 jaar en ouder 3 korte taalverhaaltjes laten lezen in de vorm van een individueel interview, hen daarover korte vragen laten beantwoorden en de uitkomsten vergelijken met hun op school bekende individuele AVI niveau. We zoeken lezers op alle AVI niveaus, vooral ook lezers met lage AVI niveaus!

Uiteindelijk academisch resultaat: eenvoudige test om leescomfortniveau van een leerling te kunnen vaststellen.

Project acquiescence

Acquiescence betekent de neiging om (structureel) ja te zeggen terwijl dit niet de echt je mening representeert. Mensen met (L)VB doen dit vaker dan mensen zonder (L)VB. Dit kan lastig zijn in begeleidings- en behandelsituaties. We hebben een instrument gemaakt om dit vast te stellen en willen dit instrument nog beter valideren.

Gaat om: jongeren van 12 jaar en ouder

Resultaat: maat voor bepalen van de mate van acquiescence zodat de kennis daarvan ingezet kan worden bij het geven van feedback, individuele begeleiding en behandeling.

Empathie - Hoe denk je over anderen?

Jongeren met een LVB hebben vaak moeite om uit te drukken hoe zij over anderen denken. Gangbare meetinstrumenten zijn ingewikkeld en voor deze doelgroep niet inzetbaar. We hebben een instrument gemaakt waarmee we empathie van jongeren beter in kaart hopen te kunnen brengen. Dit instrument is opgesteld volgens de taalregels van “taal voor allemaal”.

Resultaat: Indien dit project succesvol kan worden afgerond zullen ook andere instrumenten naar “taal voor allemaal” vertaald kunnen worden. Middels deze instrumenten kan psychologisch onderzoek bij cliënten toekomstig makkelijker gemaakt worden.

We zoeken hiervoor jongeren van 14-24 jaar die verblijven in een residentiele instelling.

Project KATID

Wellicht werken scholen ook met scholen van het primair (speciaal) onderwijs samen, want we zijn ook op zoek naar scholen waar we bij 5-10 jarige kinderen de KATID, een instrument om Time Proces Ability vast te stellen te valideren. Studenten werken korte tijd met kinderen en een instrument om allerlei aspecten van tijd te meten. Kinderen vinden dit heel leuk om te doen.

Uiteindelijk academisch resultaat: instrument om tijd waarneem- en tijdgebruik- vaardigheden vast te stellen bij kinderen en bij bijzondere doelgroepen.

SCAF project

SCAF staat voor SCreener Adaptief Functioneren. Naast de IQ test is het adaptief functioneren de tweede (eigenlijk belangrijkste) factor voor het bepalen van (L)VB. We willen een screener maken (conform de screener die vooral intelligentie meet, die we al hebben, de SCIL). Daartoe zoeken we mensen van 16 jaar en ouder (met en zonder LVB), die een voorloper instrument invullen (waaruit we na statistische bewerking de SCAF gaan destilleren); de basisvragenlijst adaptief functioneren. De afname is individueel in een vraaggesprek met de betreffende persoon door een getrainde afnemer. Wij kunnen een of meer medewerkers van de school daartoe trainen. Naast de basisvragenlijst wordt ook een aantal proefjes afgenomen om een globaal beeld van de intelligentie krijgen. Indien intelligentiegegevens van max 5 jaar oud bekend zijn gebruiken we die. Voor deelname is een kleine beloning beschikbaar.

Resultaat op termijn: een direct bruikbare screener voor adaptieve vaardigheden.

We zoeken scholen die willen deelnemen. Ben je geïnteresseerd en/of wil je onderzoeken wat de mogelijkheden zijn, meld je dan **voor 15 november** aan bij h.geitenbeek@lecso.nl. Er wordt dan contact met u opgenomen. Graag ook je telefoonnummer vermelden. Bij voorbaat dank.